

# RAN-2101002501050062

F.Y.B.A. (External) Examination March - 2026

Human Development (Subsidiary) Psychology (Paper-II)

Time: 3 Hours ]

[ Total Marks: 100

|                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| <p><b>સૂચના : / Instructions</b></p> <p>(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br/>Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના માર્ક્સ સૂચવે છે.<br/>Figures to the right indicates full marks of the questions.</p> | <p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; height: 80px; margin-top: 10px;"></div> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p> | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> |
| <input type="text"/>                                                                                                                                                                                                                                                               | <input type="text"/>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> | <input type="text"/> |                      |                      |

- પ્ર.1.** માનવ વિકાસનાં ખ્યાલો જણાવી, માનવ વિકાસના લક્ષણો વર્ણવો. 20  
**Q.1.** State the concepts of human development, describe the characteristics of human development.

**OR/અથવા**

માનવ-વિકાસના અભ્યાસના અભિગમો જણાવી, પ્રયોગ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.  
Mention the approaches of study of Human development, Discuss the experimental method.

- પ્ર.2.** વૃદ્ધિ-વિકાસના લક્ષણો વર્ણવો, વૃદ્ધિની ઝડપની સમજૂતી આપો. 20  
**Q.2.** Describe the characteristics of growth and development, and explain the speed of growth.

**OR/અથવા**

બાળકની વાતચીતનાં વિષયો અને તેની વાણી વિકાસને અસર કરતા પરિબળો જણાવો.  
State the topics of the child's conversation and the factors affecting his speech development.

- પ્ર.3.** જ્ઞાનાત્મક વિકાસની પ્રક્રિયા જણાવી સર્જનાત્મક વિચારણાના તબક્કાઓ વર્ણવો. 20  
**Q.3.** Mention the process of cognitive development and describe the stages of creative thinking.

**OR/અથવા**

નૈતિક વિકાસની અવસ્થાઓ અને તેને અસર કરતા પરિબળો ચર્ચો.  
Discuss the stages and affecting factors of moral development.

- પ્ર.4.** સ્વખ્યાલના ઘટકો, પ્રકારો તેમજ વિકાસની પ્રક્રિયા જણાવો. 20  
**Q.4.** Mention the factors, types and development process of self-concept.

**OR/અથવા**

વ્યાવસાયિક સમાયોજન અને વ્યવસાયિક પસંદગીનું મહત્વ જણાવો.  
State the importance of vocational adjustment and vocational choice.

**પ્ર.5. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે)**  
**Write short note.(any two)**

20

1. લગ્ન સમાયોજન  
Marriage adjustment.
  2. સ્વ ખ્યાલ  
Self-concept
  3. સેલેબ્રલ પાલ્સી અને પોલિયો  
Cerebral palsy and Polio.
  4. વૃદ્ધાવસ્થાની સમસ્યા  
Problems of old age.
-